

Nacionālā foruma noslēguma tikšanās

“Enerģijas kopienas – soļi kopienu attīstībai Latvijā”

2020. gada 16. janvāris, Rīga, Latvija

Latvijas Vides investīciju fonds – Aija Zučika
Fizikālās enerģētikas institūts - Ivars Kudreņickis; Gaidis Klāvs

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement no 764717. The sole responsibility for the content of this presentation lies with its author and in no way reflects the views of the European Union.

Enerģijas kopienu finansiālā atbalsta veidi un avoti

Kas ir nepieciešams atjaunojamās enerģijas kopienu attīstībai (RES II direktīva)

Dalībvalstīm jānodrošina, ka atjaunojamās enerģijas kopienas var piedalīties pieejamajās atbalsta shēmās

Enerģijas kopienām to raksturīgo iezīmju dēļ – lielums, īpašumtiesību struktūras un projektu skaits – ir grūti uz vienlīdzīgiem pamatiem konkurēt ar lieliem (elektrības) tirgus dalībniekiem, kuri īsteno lielākus projektus un/vai kuru rīcībā ir vairāk aktīvu

Dalībvalstis var veikt attiecīgus pasākumus, piemēram,

- tehnisku un finansiālu atbalstu,
- samazināt administratīvās prasības,
- veidojot atjaunojamās enerģijas kopienu vajadzībām atbilstošus izsoļu kritērijus
- vai arī nodrošinot atjaunojamās enerģijas kopienām iespēju saņemt tiešu atbalstu, ja tās atbilst mazo iekārtu prasībām.

Atbalsta veidi

- atbalsts enerģijas kopienas projektu sagatavošanai
- administratīvo prasību samazināšana un atbalsts, samazinot procedūru maksājumus
- investīciju atbalsts
- atbalsts saražotās elektroenerģijas cenai
- *publiskās pārvaldes institūcijas iepērk zaļo kooperatīvo enerģiju (piemēram, Nīderlande)*

Atbalsts enerģijas kopienas projektu sagatavošanai

Izaicinājums ir - kā nodrošināt finansiālo atbalstu un konsultatīvo atbalstu enerģijas kopienas projektu sagatavošanai.

- Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes piemērs
- perspektīvas Latvijā?
 - Finansējums no Emisijas Kvotu Izsoļu ienākumiem
 - ALTUM programma
 - LEADER programma – energokopienų mērķfinansējums Lauku Attīstības Programmas ietvarā

Banku politika: Bādenes-Wirtembergas piemērs

Programma “Jaunie Enerģijas Avoti – Kopienų Vēja Parki”, kuru īsteno *L-Bank Staatsbank Baden-Württemberg* sadarbībā ar *Landwirtschaftliche Rentenbank* (agrobiznesa attīstības banka)

- Ilgtermiņa aizdevums ar samazinātu procentu likmi,
- nav konkrētas prasības par juridisko formu,
- kopumā ir atbalstīta 75 MW vēja turbīnu jauda

Atbalsts saražotajai elektrībai

RESII direktīva **dod iespēju** piešķirt paaugstinātus iepirkuma tarifus jaunajiem maza mēroga vēja parkiem, atbilstoši tām robežvērtībām, kādas ir norādītas Komisijas jaunākajās pamatnostādnēs par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai.

Komisijas Pamatnostādnēs 2014.–2020. gadam minētās **robežvērtības vēja enerģijai** ir

- 3 MW vai 3 ģenerētājvienības - var būt fiksēts paaugstināts iepirkuma tarifs
- 6 MW vai 6 ģenerētājvienības - atbalsts ir piemaksa papildus tirgus cenai, bet tā var tikt piešķirta ar īpašu procedūru

Robežvērtības **pārējām atjaunojamo resursu tehnoloģijām**

- 500 kW elektrības jauda – var būt fiksēts paaugstināts tarifs
- 1000 kW elektrības jauda – piemaksa papildus tirgus cenai var tikt piešķirta ar īpašu procedūru

Francija

Konkursu nosacījumi paredz līdzdalības piemaksu vēja projektiem:

- 1 EUR/ MWh – projekti, kuri tiek attīstīti kā “pūļa finansējums”
- 3 EUR / MWh – projekti, kuri ir balstīti uz vietējās kopienas tiešiem ieguldījumiem.

Atšķirību mērķis ir sniegt lielāku atbalstu tādiem projektiem, kuri ir tieši saistīti ar konkrētu teritoriju.

Īrija (2018)

Kopienu projekti ir noteikti kā atsevišķa kategorija
(līdz 10% no kopējās izsolāmās jaudas)

Vācija:

nacionālais Atjaunojamo enerģijas resursu likums (*Erneuerbare-Energien-Gesetz*)

Ir iekļauta īpaša nodaļa = Kopienu vēja parki (36g, *Besondere Ausschreibungsbestimmungen für Bürgerenergiegesellschaften*)

- Iedzīvotāju kopienas var iesniegt piedāvājumus līdz sešām sauszemes vēja turbīnām ar kopējo uzstādīto jaudu ne vairāk kā 18 megavati. Tehnoloģijai ir jāatbilst (vispār)pieņemtajiem labākās tehnoloģijas nosacījumiem
- Papildus nosacījums: teritorijas, kurā plānots būvēt turbīnas, pašvaldībai (pašvaldības uzņēmumam) pieder 10% finanšu ieguldījuma iedzīvotāju energokopienas uzņēmumā
- **kopienu piedāvājumi izsolē saņem augstāko piešķirto piedāvājumu**
- ir 2x samazināts drošības naudas apjoms (par kW), lai piedalītos izsolē,
- ir pagarināts laiks, kurā pēc izsoles ir jāuzsāk parka darbība.
- federālās zemes var pieņemt papildu noteikumus par iedzīvotāju līdzdalību un palielināt atbalstu jaunu ražotņu celtniecībai.

Diskusijai

**Vai mēs Latvijā esam gatavi šodien piekrist
paaugstinātam atbalstam
enerģijas kopienām/kopienų enerģijai?**

**Ja tam neesam gatavi – vai ir iespējas un esam
gatavi pielietot citus atbalsta veidus, piemēram,
labvēlīgu nodokļu sistēmu?**

Zaļais elektrības publiskais iepirkums: Latvija

Ministru kabineta noteikumi Nr. 353 (20.06.2017) “Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”

2.Pielikums. Zaļā publiskā iepirkuma (ZPI) prasības un kritēriji, kurus var izmantot.

5.punkts Elektroenerģija.

Vismaz 50 procenti no piegādātās elektroenerģijas jābūt elektroenerģijai, kas iegūta no atjaunojamiem enerģijas avotiem (*RES-E*) un/vai izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Papildu punktus piešķirs proporcionāli no atjaunojamiem enerģijas avotiem vai augstas efektivitātes koģenerācijā iegūtajam elektroenerģijas daudzumam, kas pārsniedz norādīto minimālo daudzumu.

Diskusijai. Vai, kā un kad kritērijos varētu tikt iekļauts arī sociālās kooperatīvās elektrības princips ?

Latvijas Vides investīciju fonds - Aija Zučika

Fizikālās enerģētikas institūts - Ivars Kudreņickis; Gaidis Klāvs

winwind-project.eu

info-winwind@PolSoz.FU-Berlin.de

 @winwind_eu

 WinWind Project

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement no 764717. The sole responsibility for the content of this presentation lies with its author and in no way reflects the views of the European Union.